

# SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.  
Telefon 2113.

Izhaja vsako sredo.  
Cene: Letno Din 32.—, polletno  
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-  
zemstvo Din 64.—  
Pošno-čkovni račun štev. 10.603.

Cene inseratov: Cela stran  
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,  
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani  
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,  
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

## Slomšekovo leto.

Slovenci se novega leta 1936 še posebno veselimo. To leto bo namreč posvečeno delu za beatifikacijo služabnika božjega Antona Martina Slomškega. V okviru Ciril-Methodovega jubilejnega leta se bodo temu delu pridružili tudi drugi slovenski narodi, saj je ravno Slomšek pokrenil organizacijo Ciril-Methodove ideje.

Predvsem moramo biti na jasnem, da nam naša vera v svetništvo Slomškega nalađa velike dolžnosti in sicer dolžnosti molitve, dolžnosti dobrih del in dolžnosti žrtev za predpriprave. Z molitvijo si bomo izprosili od Očeta svetnika Slomškega, z dobrimi deli si ga bomo zaslužili, z žrtvami za predpriprave bomo pa ustvarili tudi vse tuzemske pogoje, da se izvrši obširen proces.

V Mariboru, kjer počiva v posebni kapelici telo Slomškega, se pripravljata ta proces. Izvencerkvene priprave in delo za beatifikacijo pa vodi posebno društvo Slomškova družina. Ta je že svoj čas objavila program Slomškovega leta in ga tu danes ob novem letu zopet enkrat ponavljamo.

Januar: Slovenski fantje proučijo Slomšekovo življenje in njegove nauke za fante. (Prosvetna knjižica in molitvenik življenja srečen pot.)

Februar: Slovenska dekleta sprejmejo Slomškove nauke iz knjige Krščansko devišstvo (nova mala izdaja izide že v kratkem).

Marec: Na materinski dan proslavimo predvsem Slomšekovo mater, obenem pa počastimo vse slovenske matere, posebno matere, ki nam vzgajajo duhovnike.

April: Mesec mož, ki bodo v svoji skrbnosti zbrali prispevke za stroške beatifikacije.

Maj: Povsod bomo čitali Slomškove šmarnice, da bodemo sprejemali njegovo besedo, ki je lepa, kakor bi rožice sadil.

Junij je mesec Slomškovih slovesnih dni. Dne 21. junija, na dan sv. Alojzija, je Mladinski dan v Mariboru, kjer se zbere mladina v kar največjem številu. Sprevod mladine, skupna služba božja na Glavnem trgu, popoldne zabavne igre. Mladinske dneve pa naj priredijo tudi doma v vsaki župniji. Gospodje katehetje so naprošeni, da pri pripravi na prvo sveto obhajilo opozorijo tudi na to, da bi v tem letu vsa prva sveta obhajila darovali za beatifikacijo Antona Martina Slomškega. Tudi zadnje šolsko sv. obhajilo naj bo v ta namen.

Dne 28. in 29. junija so Slomškovi dnevi v Mariboru. Spored: dne 28. junija so dopoldne zborovanja, popoldne pa na prostem velika ljudska igra »Sv. Ciril in Metoda«, zvečer koncert Slomškove kantate. Celo noč slovesna razsvetljava Maribora. — Dne 29. junija: Dohod v sprevidih k skupni sv. maši na Glavnem trgu. Pri sv. maši ljudsko petje in skupna molitev za beatifikacijo. Po govornih sprevidih mimo Slomškovega groba na Slomškov trg pred škofijski dvorec, kjer zastopniki župnij, združeni po dekanijah, izročijo prevzvišenemu škofu dr. Ivanu Jožefu Tomažiču podpisane prošnje za beatifikacijo. Popoldne ob treh koncert kantate, zvečer predstava na prostem »Sveti Ciril in Metoda«.

V času od januarja do junija se bodo po župnih uradih zbirali podpisi na prošnje za beatifikacijo. Naj ne bo nobenega Slovenca, ki bi pri tej veliki verski in narodni akciji izostal!

## IZ RAZNIH DRŽAV

Avstriji italijansko prijateljstvo ne bo prineslo dobička. Kakor znano, sta podala zastopnika Madžarske in Avstrije v Ženevi pri Društvu narodov izjavo, da se ti dve državi ne bosta pridružili sankcijam napram Italiji. Avstrija brez vsega izvaša na Italijansko les in živino. Skraja so Italijani Avstrijcem plačevali; zdaj pa gre vse na kredo in na upanje italijanske zmage v Abesiniji. Več držav, ki so za sankcije, je začelo natihoma bojkotirati avstrijsko blago.

Anglija in Francija se bosta medsebojno podpirali za slučaj italijanskega na-

pada. Obe državi sta obljubili sodelovanje za slučaj, da bi Italija napadla Anglijo v Sredozemskem morju radi poostritve sankcij. Francoska vlada bo v tem primeru odredila delno mobilizacijo svojega pomorskega kadra ter dala Angliji na razpolago vso svojo pomorsko in letalsko brodogradnjo. Anglija bo lahko razpolagala tudi z vsemi južno-francoskimi letališči. Posebne važnosti za Anglijo bo uporaba francoske vojne luke v Bizerti.

Nova uradniška vlada na Španskem. Na Španskem imajo novo uradniško vlado. Vsi ministri so izven strank. V novi vladi so obdržali doseđanja mesta predsednik vlade Portela Valadares, vojni minister in minister javnih del.

Nemčija in Japonska sta sidenili vojaško pogodbo s ciljem: preprečiti sovjets-

kemu boljše vizmu oborožen pohod v Evropi ali Aziji.

V Združenih ameriških državah bodo imeli letos volitve predsednika. Priprave za volitve je otvoril v parlamentu z novoletnim nagovorom sedajni predsednik Roosevelt.

Južno-ameriška država Urugvaj je prekinila vse zveze s sovjetsko Rusijo. Izgnala je celotno rusko poslaništvo, ker je širilo komunizem.

## Ncozdravljiva domišljavost.

Rimski modrijan Seneka pripoveduje v svojih spisih o starem gledališkem igralcu, ki je prihajal dolgo časa vsak dan na Kapitol v Rimu in tam predvajal bogovom različne gledališke prizore iz svojega poklicnega življenja. »Kakor da bi bogovi z veseljem gledali njegove igre, za katere ljudje niso več marali«, pristavlja pisatelj. Na tega vztrajnega umetnika se smo spomnili, ko smo brali v listih, s kakšno vsiljivostjo ponujajo različni celotnostni in unitaristični Jugoslavoanci sedaj svojo na novo odkrito skrb za gospodariki podvig naše države. Ali si mar domišljujejo, da z veseljem prebavljamo te njihove nauke, ko vendar lahko že šesti mesec vidijo, kako veselo je ljudstvo, odkar je bilo rešeno škodljivega dela raznih političnih glumačev. Naj se ne motijo! Predobro še čutimo na lastni koži škodljivi vpliv njihove brezglave, protiljudske in koruptne politike, da bi si želeli še sedaj njihovih nauk, ki se ne krijejo z nedavno preteklostjo političnega in gospodarskega udejstvovanja JNS. Naj nam vendar povejo, kedaj so delali v dobri veri: ali takrat, ko so imeli vso oblast v rokah, ali sedaj, ko bi jo radi imeli? Če si domišljujejo, da je bila Jugoslavija zaljubljena v nacionalistične Jugoslavoance, jim pomolimo pod nos voline zapisnike majskih volitev, in domišljavost jih bode minila lahko za vse večne čase. Če si pa domišljujejo, da bomo sedaj verjeli v odkritosrčnost in nesebičnost njihovih gospodarskih stremljenj, jih spomnimo samo na žalostne razvaline, ki so jih povzročili z edino uredbo, ki bi naj bila namenjena gospodarstvu, če jih spomnimo na njihovo zaščito kmeta. S pravo turško muziko so sprejeli manjši bogovi v nacionalni stranki to uredbo, pa danes navediš enega, ki bi v dobri veri hvalil zaščito, ki so jo takrat povzdigovali do nebes tudi tisti, ki so lahko že v začetku spoznali, da bo vodila v škodo in propast gospodarstva. Če sedaj na kilometre prodajate svoje gospodarske nauke, kje ste

## 80-100 utripov na minuto

lokaže, kako ogromno delo premore srce. Stalno dovaja kri vsem organom telesa. Krvne cevi pa morajo biti široko odprte, da je delo srcu olajšano, da se srce ne pretegne.

Tu pomaga PLANINKA čaj iz pristnih planinskih zdravilnih zelišč. V telesu nastanejo namreč večkrat kake zapreke. Spočetka jih seveda ne občutimo, ker posvečamo slabi prebavi in zaprtju premalo pažnje. Ko pa nastopajo hemoroidi, kožne bolezni, obolenja vsled sečne kisline, prekomerna debelost, obolenja jeter in žolča ali celo poapnenje žil, tedaj pomaga le temeljito čiščenje.

PLANINKA čaj Bahovec je čistilno sredstvo prav posebne vrste. Preskrbi temeljito čiščenje, utrjuje zdravje in daje svežost. — Pijte torej PLANINKA čaj, kajti PLANINKA zdravilni čaj ustvarja kretanje in gibanje.

Zahtevajte v lekarnah izrečno PLANINKA čaj BAHOVEC v zaprtih in plombiranih paketih po Din 20.— z napisom proizvajalca: APOTEKA MR. BAHOVEC LJUBLJANA.

R. S. br. 19697, 24. VII. 1935.



jih pa imeli takrat, ko je bila tako nebeško lepa prilika, da bi jih lahko prenesli v življenje? In takrat bi ne bilo manjkalo gromovitega pritrjevanja množic, ki so toliko let nestrpnost pričakovale opetovano obljubljeni zlate dobe v Jugoslaviji. Pa da! V tem je težišče! V obljubah, v napihnjenih publicah ste bili mogočni, veliki, neprekosljivi; v koristnem, nesebičnem, državniškem delu ste odpovedali na vseh koncih in krajih. Še danes je mnogim JNS nerazumljiva prikazen na političnem pozorišču. V prvem poletu jo je napadel marazem, kar Slovenci prevajamo z domačo besedo narazen. Nad mlado, borbeno in zmagovito stranko je že v prvih letih prišla senilnost — starikavost, ki ji ni para v politični zgodovini. In zoper to bolezen ni zdravila pod solncem. Niti sloviti ruski zdravnik bi je ne mogel ozdraviti, če bi jo tudi hotel. In če jo v

možnarju stolče in precedi na najgostejše sito, ne bo ostalo toliko vrednosti, da bi v oko dali. Verjamite nam, da je tako in prizanašajte nam s svojimi nauki, v katerih iskrenost bi morebiti pred pol letom bil kdo verjel, danes je za to prepozno. Brezkoristni so, zato nepotrebni. Če boste še vnaprej vsiljivi s svojim blagom nepristne znamke, se zna res še najti kdo, ki vas bo primerjal tistim rimskim ženam častitljive starosti, ki so si domišljevale, kakor poroča isti Seneka, da je Jupiter, višji vseh rimskih bogov, bil zaljubljen v nje in so posedale dan za dnevom na Kapitolu v bližini Jupitra, ne da bi se bale ljubosumnosti Junone, Jupitrove žene, čeravno so lahko vedele iz grških in rimskih pesnikov, kako hudo jeza je bila in maščevalnosti polna ta visoka in vplivna gospa boginja!



Framasoni in komunisti. Lani so izbruhnili na Francoskem v raznih krajih, zlasti v vojnih pristaniščih, komunistični nemiri, ki jih je morala država zatreti z oboroženo silo. Moskva ima svoje prste vmes; tako se je splošno sodilo. Je to res; Moskva je zanetila revolucionarni duh. Neposredni podpihivalci nemirov pa so bili framasoni, ki iščejo v to svrhu svezu z Moskvo. Framasoni so se prej posluževali v slične svrhe socialistov, ki pa se kot oportunistični politiki izgubili svoj revolucionarni sloves, pa tudi svojo revolucionarno udarnost. Komunisti so mlajši, sveži in neizrabljeni. Njim so se framasoni približali, da jih izrabljajo za svoje politične namene. To dokazuje, da so framasoni prav tak protidržavni element ko komunisti.

Uspehi misijonov. Delo misijonarjev med pagani je težko, ker mora premagati veliko ovir. Zato se kažejo uspehi bolj počasi. Nekaterim se celo zdi prepočasi, kakor da bi ti uspehi ne bili v pravem razmerju z gmotnimi in osebnimi žrtvami. In vendar stvar ni taka. Uspehi, hvala Bogu, se kažejo ter rastejo. L. 1932-1933 se je v vseh misijonskih področjih

spreobrnilo h katolicizmu okoli 404.000 ljudi. Od tega števila odpadejo na Afriko več ko tri petine. V Afriki je poraslo število katoličanov od l. 1918 do l. 1929 za 2.026.275 oseb, kar znaša tri sedmine porastka vseh spreobrnjenecv h katolicizmu na vsem svetu v tem razdobju. V dobi 10 let je naraslo število katehumenov (ki se pripravljajo na sv. krst) na celnem svetu za 526.197 oseb, od teh pride na Afriko 487.807. Največ spreobrnjenj je v srednji Afriki (v belgijskem Kongu). Tako se v srcu Afrike ustvarja in razvija nova katoliška črna rasa z napredujočo katoliško kulturo.

Bivši komunisti o Rusiji. Nedavno je izšla v Pragi knjiga z naslovom »39 mesecev v S. R. S. S.« Knjigo je spisal čehoslovaški novinar in pisatelj M. Rudolf, ki je bil od mladih let navdušen komunist. V svojih spisih je vneto in vztrajno branil komunistična načela. Ker je prišel zaradi svoje komunistične propagande navzkriž s policijo, je pobegnil v Rusijo, v obljubljeni deželo komunizma. Čim dalje je bival v Rusiji, tem bolj je rastlo njegovo razočaranje. Čez dobra tri leta se je vrnil na Čehoslovaško kot nekomunist. V knjigi, ki v njej opisuje svoja opazovanja in svoje doživljanje, zatrjuje in opetovano poudarja, da temelji javno življenje boljševiških sovjetov na prevarah, spletkah in zablodah. Ljudstvo živi

v suznosti, bedi in pomanjkanju. Sovjetski komisarijati govorijo dva jezika: enega inostranskim komunistom, drugega inostranskim diplomatom. Prava resnica se dozna takrat, če se zgodi pomota, če se namreč kakšnemu komunistu pove, kar je bilo namenjeno diplomatu, ali pa diplomatu to, kar bi se moralo reči komunistu. Zato so inostranski komunisti (n. pr. iz Avstrije) po kratkem bivanju zapustili Rusijo, in se rajši vrnili v domovino, če tudi jih je tamkaj čakala ječa. Rudolfova knjiga zopet potrjuje že dobro preizkušeno resnico: kdor pazljivo pogleda v boljševiški raj, kmalu pride spreobrnjen nazaj.

### Stolni kanonik Fr. Časl Ā.

Dne 31. decembra je prispela iz Ljubljane v Maribor žalostna vest, da je preminul v Leonišču na posledicah težke operacije m. g. Franc Časl, kanonik lavantinskega kapitlja.

#### Iz življenja blagopokojnega.

Rajni g. kanonik se je rodil 4. III. 1865 pri Sv. Frančišku v Savinjski dolini. Gimnazijo in bogoslovje je dovršil v Mariboru, kjer je prejel mašniško posvečenje leta 1891. Kaplanoval je čisto kratko v Slivnici pri Celju, 6 let v Šmarju pri Jelšah in v Kamnici pri Mariboru. L. 1899 je postal župnik pri Sv. Lenartu nad Laškim. Od tamkaj se je preselil za župnika v Trbovlje l. 1913. Za stolnega kanonika je bil imenovan l. 1924.

#### Nekaj o delovanju g. kanonika.

G. kanonik ni bil samo goreč duhovnik, ampak tudi vsestransko ter požrtvovalno delaven na vseh poljih izven cerkve. Kot mlad župnik pri St. Lenartu je pozidal župnišče in šolo. Dokaj let je bil v načelstvu Kmečke hranilnice in posojilnice v Laškem. Ob prevratu je bil celo eno leto gerent trboveljske občine.

Rajni je bil dober govornik, pevec in si je zelo razširil duševno obzorje s potovanji v sveto deželo, po Egiptu, v Rim, v Lurd in po jugu naše države.

Veseli se je občega spoštovanja in priljubljenosti med verniki, kjerkoli je deloval kot duhovnik in javni delavec. Duhovni sobratje so ga čislali, ker je bil vedno na razpolago z dejansko pomočjo in dobrim nasvetom. Vsestransko delavnemu gospodu ohranimo trajno hvaležen spomin v molitvah in pri sv. maši. Zalujočim sorodnikom izreka »Slovenski gospodar« sožalje!

#### G. kanonik na zadnji poti.

Krsto s truplom blagopokojnega so prepeljali iz Ljubljane v njegovo rojstno župnijo k Sv. Frančišku v Savinjsko dolino. Pogreb se je vršil iz domačega župnišča v župno cerkev. Pogrebne obrede je izvršil škof dr. Ivan Tomažič. Poslovilni govor v cerkvi je govoril g. stolni prošt dr. M. Vraber. Po pridigi je maševal prevzvišeni in opravil slovesne zadnje pogrebne obrede ob asistenci stolnega kapitlja in ob prisotnosti 58 duhovnih tovarišev. Ob odprtju grobu se je poslovil g. Gašperič, župnik iz Trbovelj,